

एकायवन् (एक + य^०) Otto Böhtlingk & Rudolph Roth: Sanskrit-Wörterbuch, Part 1, Petersburg 1855
m. N. pr. eines Mannes Ind. St. 1, 32.

एकोनि (एक + योनि) adj. von einer Mutter geboren Âçv. Çr. 2, 2.

von derselben Herkunft, — Kaste M. 9, 148.

एकराज m. = भृङ्गराज N. einer Pflanze, *Verbesina scandens* Roxb.,
Gaṛāḍh. im ÇKDr.

1. एकरस (एक + रस) m. der einzige Geschmack, das einzige Vergnügen: तपस्येकरसे रतम् (स्य्यप्रङ्गम्) R. 1, 9, 3.

2. एकरस (wie eben) adj. nur an einer Sache Geschmack —, Vergnügen findend: नाराजके जनपदे घट्येकरसे (Gora. 2, 69, 23: एकचरो) वशी R. 2, 67, 20.

एकराज (एक + राज) 1) adj. allein glänzend: स वा एष तदा ऋषा नापश्यद्दृश्यमेकराट् Bhāg. P. 3, 5, 24. — 2) m. einziger, unumschränkter König: एकराजस्य भुवनेस्य राजसि RV. 8, 37, 3. AV. 3, 4, 1. Ait. Br. 8, 15. Kātj. Çr. 22, 11, 33 (nach dem Sch. der König allein im Gegens. zu जनपद 34). MBh. 1, 3702. Bhāg. P. 1, 18, 5. 7, 3, 1. 4, 12.

एकराज m. dass.: त्रिदिवस्येकराजेन (Indra) INDR. 4, 6.

एकरात्र (एक + रात्र = रात्रि) 1) m. eine über eine Nacht dauernde Feier AV. 14, 7, 10. MBh. 13, 4914. — 2) n. die Dauer einer Nacht (eines Tages) Çāṅkh. Çr. 4, 13, 10. Pār. Gṛh. 3, 10. M. 3, 102. 11, 178. 212. Bhāg. P. 3, 31, 2.

एकरात्रिक (von एकरात्र) adj. für eine Nacht (einen Tag) ausreichend: घ्नन् M. 4, 223.

एकारिक्थिन् (एक + रि^०) m. Miterbe M. 9, 162.

1. एकत्रप (एक + त्रप) n. eine Form, eine Art Sāṃkhjak. 63.

2. एकत्रप (wie eben) adj. einförmig, einartig; einfarbig: यत्र विश्वं भवत्येकत्रपम् AV. 2, 1, 1. 34, 4. 12, 3, 21. RV. 10, 169, 2. Çat. Br. 2, 1, 2, 6. 3, 3, 4, 16. 4, 2, 4, 18. रोहिणि Kauç. 69. — Suçr. 1, 131, 9. 2, 428, 9. एकत्रपतस् adv. in einer Gestalt, unveränderlich H. 1453. nom. abstr. एकत्रपता Gleichförmigkeit, Unveränderlichkeit Pañkāt. II, 7. AK. 3, 2, 22.

एकत्रप्य (एक + त्रप्य) adj. von Einem oder Einer herrührend P. 6, 3, 62, Sch.

एकच (एक + च) 1) adj. aus einem Verse bestehend Çat. Br. 10, 1, 2, 9. — 2) n. ein aus einem Verse bestehendes Lied AV. 19, 23, 20.

एकतु (एक + त्तु) m. die eine Zeit: एकतस्तु AV. 8, 9, 25, 26.

एकर्षि (एक + ऋषि) m. der einzige, oberste Ṛshi AV. 8, 9, 25, 26. 10, 7, 14 (wo nach der Weise des AV. एकऋषि). Brh. Âr. Up. 5, 13. Muṇḍ. Up. 3, 2, 10. Praçnop. 2, 11 (एकऋषि). Als N. pr. Çat. Br. 14, 5, 5, 22. 7, 3, 23 (wo Mādhy. एकर्षि, Kīṇva एकऋषि hat).

एकल (von एक) adj. allein: अथ तत ऊर्ध्व उदेत्य नैवेदिता नास्तमेतैकल एव मध्ये स्थाता Kṛhāṇḍ. Up. 3, 11, 1. Bhāg. P. 5, 7, 10. Padjāvali im ÇKDr.

एकलव्य (एक + ल^०) m. N. pr. ein Sohn von Hiraṇyadhanus und König der Nishāda MBh. 1, 5241. fgg. 2699. 14, 2472. Hariv. 1938. 5020. 5301. 6413. 6583. Hat seinen Namen daher, dass er sich den Daumen abschnitt (लू) um seinen Lehrer Droṇa damit zufriedenzustellen, MBh. 1, 5266. fgg. — Vgl. एकलू und एकलव्य.

1. एकलिङ्ग (एक + लिङ्ग) n. ein isolirt stehender Phallus: पञ्चक्रोशात्तरे यत्र न लिङ्गात्तरमीदृश्यते । तदेकलिङ्गमाध्यात तत्र सिद्धिरनुत्तमा ॥ Āgama im ÇKDr.

2. एकलिङ्ग (wie eben) m. ein Bein. Kuvera's Çāḍdar. im ÇKDr.

— Vgl. एकपिङ्ग.

एकलू (एक + लू) m. N. pr. eines Mannes gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105.

— Vgl. एकलव्य.

एकचक्र (एक + च^०) m. N. pr. eines Dānava Hariv. 14286. Langl. I, 446 liest एकचक्र, was wohl richtiger ist.

एकवचन (एक + व^०) n. Einzahl, Singular: नेदिकवचनेन बहुवचनं व्यवयाम Çat. Br. 13, 5, 1, 18. Nir. 4, 15. 6, 46. P. 1, 4, 102. 22. 2, 61. 2, 4, 1. 7, 2, 97.

एकवत् (von एक) adv. wie Eines, einfach: सहेपाधो ऽरिपित एकवद्वि-सर्जनीयः स्वरघोषपरः RV. Prāt. 1, 17. wie wenn es sich von Einem handelte (Gegens. बहुवत्) Çāṅkh. Çr. 9, 23, 14. P. 1, 2, 69.

एकवर्ण (एक + वर्ण) 1) adj. a) einfarbig Pār. Gṛh. 3, 9. MBh. 13, 3781. — b) identisch Bhāg. P. 8, 5, 29. — c) nur aus einer Kaste bestehend: एकवर्णास्तदा लोका भविष्यति युगन्ते MBh. 3, 13051. — d) nur aus einem Buchstaben bestehend: एकवर्णसमीकरणं eine Gleichung mit einer unbekannten Grösse Colebr. Alg. 185. — 2) f. षोर्णि ein best. musik. Instrument (वाद्यमेद), = कङ्कमाला, कर्ताली, कलंकपा Çāḍdar. im ÇKDr.

एकवर्णिक (von एक + वर्ण) adj. nur einer Kaste zukommend: धर्मः MBh. 3, 11298.

एकवर्षिका (von एक + वर्ष) f. eine einjährige Kuh H. 1272.

एकवस्त्र (एक + व^०) adj. nur mit einem Kleide angethan Pār. Gṛh. 3, 10. Davon nom. abstr. ऽवस्त्रता N. 10, 16. एकवस्त्रज्ञानविधि Titel einer Schrift Verz. d. B. H. No. 1103.

एकवाद (एक + वाद्) m. eine Art Trommel (s. डिपिटम) Çāḍdar. im ÇKDr.

एकवाय्वा (एक + वा^०) f. Bez. eines gespenstischen Wesens AV. 2, 14, 1.

एकवारम् (von एक + वार) adv. nur ein Mal, auf ein Mal: भित्नाशनं तदपि नीरसमेकवारम् (am Tage) Bhartr. 3, 16. Kull. zu M. 6, 55. सर्वमेकवारं (mit einem Male) ग्रहीष्यामि Pañkāt. 174, 23. अथाप्येकवारं (heute noch ein Mal) तवातिके तमानयिष्यामि 216, 2.

एकवासम् (एक + वा^०) adj. nur mit einem Kleide angethan: नात्रम-द्यादिकवासाः M. 4, 45.

एकविंश (von एकविंशति) 1) adj. f. ई a) der 21ste: एकविंशमेतद्क-रूपयति विषुवत्तं मध्ये संवत्सरस्येतेन वै देवता एकविंशेनादित्यं स्वर्गाय लोकायोदयच्छन् Ait. Br. 4, 18. आत्मैकविंशः 1, 19. TS. 5, 1, 10, 4. तद्दिश-तिरेष एकविंशो य एष तपति Çat. Br. 1, 3, 5, 11. 6, 2, 2, 3. 9, 3, 2, 19. Kauç. 138. Kṛhāṇḍ. Up. 2, 10, 5. — b) aus einundzwanzig bestehend: स्तोम VS. 10, 13 (s. Mahidh. zu d. St.). 14, 24. Çat. Br. 10, 5, 4, 6. 12, 2, 6 und oft. Nir. 7, 11. एकविंशो ऽयं पुरुषः Ait. Br. 1, 19. TS. 5, 1, 8, 1. — c) mit dem एकविंशस्तोम verbunden VS. 29, 60. तस्यैकविंशं प्रातः-सर्वन्म् Çat. Br. 5, 5, 3, 3. 13, 3, 3, 3. Kātj. Çr. 22, 5, 22. Çāṅkh. Çr. 9, 21, 6. 27, 1. — 2) m. a) näml. स्तोम VS. 13, 57. 21, 26. AV. 8, 9, 20. Çat. Br. 8, 4, 4, 5. 12, 2, 4, 12. VP. 42. — b) N. eines der sechs पृथस्तोम Kātj. Çr. 22, 6, 28. 23, 1, 17.

एकविंशक (von एकविंश) adj. der 21ste M. 3, 37.

एकविंशत् = एकविंशति, pl.: वसोग्भिरैकविंशद्भिः R. 1, 13, 27.